

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: »DOM OF«, PTUJ, Prešernova ulica, soba 19. CER RACUN: NARODNA BANKA PTUJ 643-80608-5

TELEFON: 145 in 168 — POSTNI

PREDAL: PTUJ

Leto III — Štev. 5

Izhaja tedensko

Ptuj, 3. februarja 1950

Mesečna naročnina din 14.—

Cena din 3.—

Na seji Izvršnega odbora Ljudske fronte Jugoslavije je bila sprejeta

RESOLUCIJA

o tekočih nalogah Ljudske fronte Jugoslavije

V 1949. l. je dosegla Ljudska fronta velikanske uspehe pri nadaljnji krepitvi moralno-politične enotnosti naših narodov, pri politični vzgoji ljudskih množic in pri njihovi široki aktivizaciji v borbi za socializem.

Zelo obsejna in raznovrstna gospodarska dejavnost Ljudske fronte je bila činitelj, brez katerega ne bi mogli biti izpolnjeni vsakoletni sklepi petletke.

Doseženi so bili velikanski uspehi pri organizacijski graditvi Ljudske fronte. Vodilni organi in aparat Ljudske fronte so se organizacijsko uredili in utrdili. Ustvarjeni so pogoji za popolno aktivizacijo temeljnih organizacij Ljudske fronte.

Toda pri delu LF so še resne pomanjkljivosti, katerih odstranitev bo omogočila še večje uspehe LF v borbi za socializem.

Posamezne organizacije OF pozabljajo, da je dviganje politične zavesti ljudskih množic glavna naloga LF, zaradi česar se v teh organizacijah dogaja, da nadomeščajo metodo prepričevanja z raznimi upravno-birokratičnimi ukrepi.

Politično delo Ljudske fronte še vedno ni sistematično, ni dovolj konkretno in je šablonsko, zaradi česar organizacije LF ne morejo vedno dnevno spremljati in pravočasno pojasnjevati ljudskim množicam važnih dogodkov in tekočih nalog.

Pomanjkljivosti v političnem delu LF so povezane z njenimi organizacijskimi pomanjkljivostmi.

V mnogih temeljnih organizacijah še nimajo stalnega vsestranskega in samoiniciativnega dela.

Kadri v organizacijah LF niso ustajeni, pogosto jih nepravilno izkoriščajo in ne vzgajajo jih sistematično.

V mnogih krajih še ni ustvarjeno redno in vsestransko sodelovanje vseh množičnih organizacij pri skupnih nalogah.

Organizacijske in druge pomanjkljivosti se odpravljajo preveč počasi, posebno v okrajnih, krajevnih in temeljnih organizacijah LF.

Izhajajoč iz navedenega, postavljamo tele naloge:

I.

Celotno delo LF je treba še naprej usmerjati k čim bolj dostopnemu in popolnemu uresničenju politične linije Komunistične partije.

Bolj načrtno in sistematično je treba razvijati najraznovrstnejše oblike političnega in drugega dela LF z namenom, da se omogoči najpopolnejša pobuda ljudskih množic in stalno dviganje njihove politične zavesti; za to podlagi je treba doseči vedno širšo mobilizacijo množic pri socialistični graditvi države.

Stalno je treba zboljševati metodo dela organizacij LF, ki mora temeljiti na prepričevanju, na širokem razumevanju težav, zahtev in potreb množic. Odločno se je treba boriti proti vnašanju administrativno-birokratičnih ukrepov v delo odborov LF.

Idejno in politično delo v LF je treba bolj energično sproščati vsake šablone in dogmatizma ter ga razvijati na temelju konkretnih idejnih problemov, ki rastejo iz burbe naše države in iz mednarodnega položaja. Rezultate ideološke borbe KPJ je treba česte uporabljati.

Ne da bi pozabljali na glavne politične probleme, je treba dnevno pojasnjevati ljudskim množicam vse družbene pojave in vse »družbene« in krajevne naloge.

Zato je treba bolj odločno kot do sedaj razvijati široko iniciativo pri političnem delu temeljnih organizacij LF, da bodo njihovi kadri sami našli način političnega dela in prepričevanja množice.

Odkrivanje pravih smotrov obrekovalcev naše države in KPJ je sestavni del borbe za socializem in socialistično demokracijo. Zato je treba ljudskim množicam sistematično odkrivati, kaj se skriva za neresnicami in obrekovanji in kaj je do njih privedlo. Na široki podlagi, z raznimi načini ideološkega in političnega dela je treba konkretno pojasnjevati prave namene »kritikov« iz CK VKP(b) in prave smotre današnje borbe KPJ za enakopravne odnose med socialističnimi državami, za socialistično demokracijo.

Prav tako se je treba sistematično boriti proti idejnemu političnemu vplivu reakcije, posebno pa proti političnim poskusom reakcionarnih elementov. Voditi enotno borbo proti hegemonističnim tendencam iz ZSSR in proti reakcionarnim poskusom kapitalističnih elementov — je ena glavnih nalog LF.

Poleg splošne politične in ideološke aktivnosti je treba uvesti posebno politično aktivnost v zvezi z volitvami v Ljudsko skupščino FLRJ. V okviru splošne vseljudske borbe za plan je treba voditi borbo za izvoz, za zagotovitev uvoza, za nadaljnjo graditev ter borbo za stalno delovno silo in mobiliziranje frontnih množic pri krajevnih gospodarskih nalogah.

V volivnih pripravah mora priti do polnega izraza politična moč LF. Pomen volitve je treba pojasnjevati in najširšo volivno agitacijo razvijati na temelju uspehov KPJ, vlade in LF pri socialistični graditvi, pri krepitvi in poglobljanju naše socialistične demokracije in pri utrjevanju neodvisnosti naše države. Volivno kampanjo je treba izkoristiti za čim širšo politično aktivizacijo množic in za organizacijsko utrjevanje Ljudske fronte.

Potrebna je največja aktivizacija množic za izpolnitev plana izvoza, da bo mogoče uvoziti potrebne naprave za izpolnjevanje petletnega plana.

Mobilizirati je treba ljudske množice za tiste gospodarske naloge, ki so neposredno povezane s koristmi množic kakega kraja ali mesta. Pri tem se je treba strogo držati načela prostovoljnosti.

LF se mora najodločneje boriti za vključitev novih delavcev v gospodarstvo in za ustalitev delovne sile. Vsestransko je treba pojasnjevati ukrepe naše vlade za ustalitev delovne sile. Aktivizirati je treba frontne množice proti vsem tistim, ki begajo z dela na delo in s tem povzročajo velikanske škodo našemu gospodarstvu.

Z raznimi oblikami agitacijskega dela, posebno pa s praktično agitacijo, je treba vztrajno pojasnjevati ljudskim množicam, kakšne uspehe dosegamo v borbi za izpolnitev petletnega plana, zakaj so v tej borbi potrebni taki napori in kakšen je njihov namen.

Frontni tisk mora bolj kot do sedaj spremljati delo organizacij Ljudske fronte, prenašati pozitivne skušnje in opozarjati na pomanjkljivosti pri delu.

II.

Povečati je treba borbo LF za nadaljnjo krepitev ljudske oblasti in poglobljanje njene demokratičnosti. Vedno bolj je treba pritegovati ljudske množice k upravljanju in k vsestranskemu množičnemu nadzorstvu nad organi ljudske oblasti. Široko je treba razvijati delavnost ljudske inspekcije. Njeno delo se ne sme omejititi izključno na gospodarska vprašanja, temveč mora širše in globlje zajeti vprašanja uprave, izvajanja zakonskih in drugih ukrepov, spoštovanje državljskih pravic, spoštovanje zakonitosti itd.

III.

Pri delu LF za krepitev socialističnega gospodarstva je treba imeti v prvi vrsti pred očmi potrebe državnega plana v delovni sili in materialu, poleg tega pa izkoristiti druge možnosti za razvijanje najširše gospodarske delavnosti organizacij LF.

Na tem področju postavljamo tele glavne naloge:

1. Pojasnjevati množicam pomen vseh del in akcij, pri katerih sodelujejo, posebej jih seznanjati z investicijskimi plani okrajev in mest.

2. Širše in bolj je treba organizirati pripravljane surovine za težko, kemično in lahko industrijo (odpadki in podobno), posebno pa se je treba boriti za izpolnjevanje planov proizvodnje in kontrahiranja industrijskih rastlin.

3. Krajevno delavnost LF je treba bolj usmerjati k dviganju življenjske ravni množic, h graditvi kulturnejšega življenja.

4. Pomagati je treba pri popraviljanju in graditvi šol in objektov za izvenšolsko vzgojo.

5. Racionalneje je treba izkoristiti prostovoljno delovno silo ter pri tem upoštevati zmožnosti in sposobnosti vsakega posameznika.

6. Na delovnih krajih temeljnih organizacij LF je treba organizirati strokovno usposabljanje čim večjega števila članov OF.

7. Poiškati in čim bolj izkoristiti krajevne vire surovin.

8. V vseh temeljnih organizacijah LF sestaviti in utrjevati krajevne delovne enote.

9. Za pogozdovanje goščav je treba širše izkoristiti delovno silo, ki ni zajeta z državnim planom.

10. Pri izdelavi in sprejetju frontnih planov dela je treba zagotoviti najširše sodelovanje množic. Delo je treba usmeriti k rednemu nadziranju izpolnjevanja planskih nalog po samih članih LF.

11. Nadalje razvijati delo LF pri raznih nalogah zdravstvene službe in službe socialnega skrbstva. — Pojasnjevati množicam pomen teh nalog za njihovo boljše in kulturnejše življenje.

12. Zboljšati organizacijo tekmovanja v LF.

IV.

Pri delu LF za socialistično preobrazbo vasi in na predel kmetijskiva postavljamo te naloge:

1. Pomagati kmečkim delovnim zadrugam pri njihovi organizacijski utrditvi, izpolnjevanju gospodarskih planov, doslednem izvajanju združnih pravil, dviganju setvenega donosa, povečanju fonda živine, izpolnjevanju dobav državi, kapitalni graditvi in drugih nalogah.

2. Potrebno je, da se začne odločna borba tudi za utrjevanje kmečkih zadrug splošnega tipa ne samo pri nakupu in prodaji, temveč tudi pri splošni kmečjski delavnosti.

3. Delati za ustanavljanje novih kmečkih delovnih zadrug, kjer so za to ugodni gospodarski in drugi pogoji, posebno v žitordnih krajih. Pri tem delu se je treba strogo držati načela prostovoljnosti.

4. Organizirati tekmovanje med kmečskimi delovnimi zadrugami na raznih področjih njihovega dela.

5. Angažirati se je treba za izpolnjevanje planov setve in drugih podobnih kampanj. Posaditi ogrožene površine (zemljo invalidov, borcev JA, opuščeno zemljo in podobno).

6. Organizirati izvajanje krajevnih melioracij.

7. Organizirati množično borbo proti raznim rastiškim škodljivcem.

V.

Za nadaljnjo organizacijsko utrditev LF je treba rešiti te-le glavne naloge:

1. Usposobiti temeljne organizacije za sistematično in samoiniciativno delavnost.

2. Izvoliti nove odbore, če so sedanji neaktivni ali če so v njih sovražni elementi.

3. Pravilno rešiti kadrovska vprašanja v temeljnih organizacijah, okrajnih in mestnih odborih v tem smislu, da bodo sekretarji odborov vdani borci za graditev socializma, da bodo aktivni in ne preveč zaposleni kot voditelji uprav delovnih zadrug ali krajevnih ljudskih odborov.

4. Odbor temeljne organizacije mora biti pobudnik za stalno aktivnost temeljne organizacije, okrajni in drugi odbori pa morajo vse svoje napore usmeriti k podpiranju odborov temeljne organizacije in same temeljne organizacije.

5. Uvesti stalne sestanke voditeljev množičnih organizacij v vasi, da se doseže koordinacija dela teh organizacij in aktivizacijo vse organizacije za izvedbo skupnih nalog.

6. Ustanoviti skupine v osnovnih organizacijah in nanje prenesti pogoste sestanke in reševanje tekočih nalog.

7. Reorganizirati aktivne temeljne organizacije v skladu s konkretnimi potrebami temeljnih organizacij, delo komisij okrajnih in mestnih odborov pa usmeriti k pomoči celotni temeljni organizaciji, posebno pa aktivom.

8. Preverjati stanje temeljnih organizacij LF in izpolnjevanje nalog, dajati pouk odborom temeljnih organizacij.

9. Na sestankih odborov LF redno razpravljati o organizacijskem stanju temeljnih organizacij Ljudske fronte.

10. Vplivati predvsem na odbore ljudske oblasti in na množične organizacije, da začno izvajati naloge bolj pravočasno, bolj organizirano in bolj sistematično kot doslej, kar je nujno, da se bodo vse družbene organizacije osvobodile dela »na hitro«, tako imenovanega kampanjskega dela.

DRUGI KONGRES LJUDSKE PROSVETE SLOVENIJE

28. januarja se je začel in 31. januarja se je končal v Ljubljani II. kongres Ljudske prosvete Slovenije. Podpredsednik Ljudske prosvete Slovenije, pisatelj France Bevč, je otvoril kongres. Po njegovem pozdravu najvišjih predstavnikov oblasti, družbenih organizacij, JA, kulturnih in znanstvenih ustanov v Sloveniji, zastopnikov zvez kulturno-prosvetnih društev ostalih jug republik, predstavnikov zamejskih Slovencev ter po izvolitvi komisij je pozdravil kongres minister za znanost in kulturo pri vladi LRS dr. Jože Potrč, ki je med drugim dejal:

»Ideje znanstvenega socializma in duh socialističnega patriotizma in humanizma so zajele množice našega delovnega ljudstva, razgibale moč ljudstva v mestu in na vasi do take višine, da danes ni več potrebno neposredno organizacijsko delovanje s strani Osvoobodilne fronte, ampak je nujno potrebna nadaljnja osamosvojitve Ljudske prosvete, ki se izraža v rasti najrazličnejših kulturno-prosvetnih in umetniških društev. Ta osamosvojitve je sprostila ustvarjalne sile med najširšimi množicami članov kulturno-umetniških društev, socialistično tekmovanje med njimi in tako omogočila njihov uspešnejši razvoj. Ne samo da se nam ne smejo izgubiti naši ljudski talenti, ampak moramo razvijati vse sposobnosti našega ljudstva, za kar imamo vse pogoje. Ne mislim samo na pogoje, ki jih nudi ljudska oblast, ampak tudi na specifične pogoje za nadaljnji razmah socialističnega demokratizma. Tudi Ljudska prosveta Slovenije lahko da svoj prispevek v našem vsestranskem boju za napredek socialistične demokracije. Socializem ne pomeni samo napredne namesto zastoje države, ne pomeni samo boj civilizacije in visoko razvite tehnike, to je, bogate materialne baze, danes ustvarjamo pri nas s tolikim poletom in požrtvovalnostjo tudi novega socialističnega človeka, ki se bori proti sovražni blokadi, s katero nas bohoja informobirojevski voditelji brezobzirno vreči v bedo in v krepilje imperializma. Mi gradimo sodobno industrijo in zadržano kmetištvo. V našem boju za pravično stvar nas ne morejo zmotiti ne žalitve, ne psovke, nobena gonja in nobene provokacije. Ves svet gleda a napeto pozornostjo na ta čudni dvoboj med malim, toda svobodoljubnim narodom na eni strani in na nedostojno propagando informobiroja na drugi strani. Zal nam je narodov in delavskega razreda dežel, kjer voditelji skrivajo resnico o nas. Nas boljše krivice, a klevetanje prinaša škodo ne klevetanemu, ampak le klevetniku in mora omajati vero v socializem. Zato čutimo še večjo odgovornost in dolžnost, da storimo vse, kar je v naši moči, da gradimo še hitreje in da razvijamo vse možne oblike boja za demokracijo in gospodarski dvig in da študiramo vzroke, ki so privedli do žalostnega pojava, da nam prav iz socialističnih dežel delajo take krivice. Zato mora vse naše delo prevečati ljubezen do socialistične domovine, da pride do zmagne resnice in pravice. Ljudska prosveta Slovenije mora iz tega čustva črpati moč, da izvrši naloge, ki jih nalaga program in statut. Vsak aktivist Ljudske prosvete Slovenije se mora zavedati, da je delo na kulturno-prosvetnem področju tudi odlično politično delo, da ni socializma brez kulturnega dviga.

Le izobražen in plemenit človek, ki je deležen kulturne rasti naroda, ki je sposoben, da vzbuja speče sile. Zato bo imel izobražen človek vedno več uspeha kakor neizobražen. Zato moramo iskoreniniti vsako nepismenost ali polpismenost. Dalje mislim, da nam nudi socialistična domovina kljub vsem težavam je toliko vidnih uspehov, da imamo dovolj vzroka, da se zanj borimo, da se svojih uspehov in perspektive v najbližji bodočnosti od srca veselimo in ustvarjamo razpoloženje med najširšimi množicami. Ogromno bogastvo leži pred nami, ne samo bogastvo zemlje, ampak tudi bogastvo kulturnih dobrin in lepote, ki jih ustvarja napreden človek in ki leže danes neizkoriščene, čeprav jih je ustvaril človek zato, da bi osrečil ljudi. Naša Partija nam kaže pot v bodočnost, ker koncentriira vse sile, da jih sami izkoristimo. Zato naj tudi Ljudska prosveta Slovenije v tej splošni borbi za nadaljnjo demokratizacijo našega življenja razvija vsak dan na višjo stopnjo demokratične metode vodstva, prepričevanja in pojasnjevanja. Boriti se moramo proti birokratizmu in vsem administrativnim ukrepom, ki dušijo iniciativo. Ne bojte se napak, te niso nevarne, če jih priznamo in popravimo, saj veste, da tisti, ki nič ne dela, ne dela

napak. Treba je učiti in izobraževati se, naši uspehi bodo nujno odvisni od količine in kakovosti dela.

Kongres so nato pozdravili zastopniki bratskih republik, zamejskih Slovencev, JA, Zveze sindikatov Slovenije, Zveze borcev, AFZ ter Ljudske mladine Slovenije. S tem je bil svečani del kongresa zaključen.

Kongres je popoldan nadaljeval z delom. Organizacijsko poročilo o delu Ljudske prosvete je dal tov. Liška. Govoril je o tekmovanju knjižnic, o važnosti izobraževalnih tečajev ter o njihovih uspehih, o tečajih za nepismene, o delu Ljudske univerze, o kulturno-umetniških društvih ter raznih tečajih, festivalih Ljudske prosvete, odrskih dramskih skupinah ter gledališčih, ki jih bo treba spremeniti v poklicne ustanove.

Po poročilu tov. Liška se je razvila diskusija, nato pa je bil obrazložen delegatov novi Statut Ljudske prosvete Slovenije.

Kongres je naslednji dan nadaljeval z delom. O nekaterih osnovnih napa-kah Ljudske prosvete je govoril tov. Franc Kimovec, nakar je sledila diskusija. Kongres je sprejel novi Statut Ljudske prosvete Slovenije ter izvolil glavni odbor, v katerega je bilo izvoljenih 150 delegatov.

Glavni odbor Ljudske prosvete je izvolil iz svoje sredine izvršni odbor, sestavljen iz naslednjih članov: predsednik: Kuhar Lovro-Prežihov Voranc; I. podpredsednik: France Bevč; II. podpredsednik: France Kimovec-Ziga; I. tajnik: Liška Janko; II. tajnik: Smasek Emil; gospodar: Horvat Božidar; blagajnik: Bolka Ernest.

Vsi navedeni člani tvorijo sekretariat IO LPS.

Kongres je poslal pozdravne brzojavke Centralnemu komiteju KPJ in Centralnemu komiteju KPS, predsedniku IO LPS, pisatelju Prežihovemu Vorancu in zamejskim Slovincem.

Izvršni odbor Ljudske prosvete je nagradil najboljše ljudskoprosvetne aktivne.

IO LPS je v avgustu 1949 razpisal tekmovanje ljudskoprosvetnih organizacij na čast II. kongresu Ljudske prosvete Slovenije. Razpisanih je bilo 17 nagrad za posamezne panoge ljudskoprosvetnega dela v času tekmovanja in za uspehe, ki so jih dosegli okrajni odbori Ljudske prosvete v razvijanju ljudskoprosvetnega dela v celoti od leta 1945 dalje. Tekmovanje je bilo zaključeno dne 15. decembra 1949. IO LPS je na svoji seji dne 27. januarja 1950 sklenil med drugim razdeliti naslednje nagrade: OO OF v Ptuj nagrado 20.000 din za vsebinsko in estetsko zgledno razstavo (ker ni noben od festivalov izpolnil vseh v tekmovalnem pravilniku predpisanih pogojev, je podelil IO LPS le delno nagrado podobni priveditvi, ki je dosegla največji uspeh, to je okrajni gospodarski razstavi v Ptuj). Knjižnica v Bukovcih (Ptuj) nagrado 100.000 din za pridobitev velikega števila bralcev in organiziranje bralnih večerov.

DO 9. FEBRUARJA MORAMO PREGLEDATI VOLIVNE IMENIKE

Samo do 9. februarja t. l. bo mogoče popravljati volivne imenike, sicer bi kršili 21. člen zakona o volivnih imenikih, ki določa, da se smejo izvršiti popravki in volivnih imenikih še 14 dni po razpisu volitve. Sestindvajsetega marca 1950 bodo volitve v Zvezo ljudsko skupščino.

Vse organizacije OF so dolžne temeljito pregledati volivne imenike in poskrbeti za to, da bodo v njih izvršene vse potrebne izpopolnitve in popravki.

Organizacije OF se naj prepričajo, če so vpisani vsi volivci z področja njihove organizacije. Zainteresirajo naj vse člane Fronte, da se prepričajo, če so vsi vpisani v volivni imenik.

Po 9. februarju t. l. predlogi in popravki in volivnem imeniku ne bodo vpoštevanli.

Okrajni odbor OF Ptuj

Kominformovske informacije

»Rabotničko delo« ne izpusti v nobeni svoji številki prilike, da ne bi napadlo in oklevetalo naše države. Kadar objavlja poročila — seveda kakor vsa ostala po Tassu — o delu Varnostnega sveta, takrat redno Jugoslavijo preskoči in zamolči.

Tako lahko citate v organu BKP, da so glasovale za izključitev kuomintanškega delegata v Varnostnem svetu tri države, med njimi ZSSR in Indija. Ora tretja, ki je »Rabotničko delo« ni smelo omeniti je FLRJ. Tak način obveščevanja javnosti je res značilen za sovjetsko-informobirovska pojmovanja o resničnosti in načelnosti informacij.

▼ Grčiji so sklenili povečati število policistov, ki jih uporabljajo za stavkokaze v stavki uslužbenecov PTT, ker ti odklanjajo, da bi se vrnili na delo.

Vlada Vzhodne Nemčije je sklenila pričeti odločno borbo zoper volunstvo in sabotažo, da bi preprečila »veliko povečanje požigov«. V razglasu, ki je bil objavljen po seji vzhodnonemškega ministrskega sveta, je rečeno, da so se v Vzhodni Nemčiji tako povečali organizirani požigi, da bodo morali organi javne varnosti posvetiti temu vprašanju več pozornosti.

Bivšemu predsedniku italijanske vlade se je po precej časa trajajoči krizi posrežilo sestaviti novo italijansko vlado. Nova vlada je šesta vlada, ki jo je sestavil De Gasperi. V novi vladi ni pristašev liberalne stranke.

Ameriški senat je pred kratkim izglasoval dodatni predlog o ameriški ustavi, po katerem imajo ženske iste pravice kot moški v gospodarskih, državljskih in socialnih vprašanjih.

V Angliji so vse stranke začele predvolivno kampanjo za parlamentarne volitve, ki se bodo vršile dne 23. februarja. V kampanjo so posegle tudi močne kapitalistične družbe, ki podpirajo borbo proti nadaljnji nacionalizaciji industrijskih podjetij.

V Modeni (Italija) je bila končana policijska preiskava v zvezi z nedavnim prelivanjem krvi v Modeni, ko je policija med stavko kovinarjev ubila 6, teže in laže ranila pa okrog 100 delavcev. V zapisniku se trdi, da so za dogodke odgovorni izključno delavci.

Iz zaključnega poročila o uspehu akcije denarnega varčevanja, ki se je začela lani v decembru, je razvidno, da je v decembru 676.000 ljudi naložilo na hranilne knjižice 320 milijonov dinarjev prihrankov.

V Tetovem v Makedoniji gradijo velik kombinat za predelavo volne in za izdelavo volnenih tkanin, ki bo začel obratovati že letos in bo najmodernejša tekstilna podjetje v državi. V tovarni bo zaposlenih okrog 3000 delavcev.

V poljedelskem inštitutu v Banja Luki so lani uspešno izvršili poskuse pridelovanja riža. Posejali so 9 vrst riža in dosegli zadovoljive rezultate. Poizkusili so tudi možnost pridelovanja drugih kulturnih rastlin.

Avtomobilsko-motociklistična zveza Slovenije je v lanskem letu izveščala 2300 šoferjev za motorna vozila ter s tem izpolnila plan s 224 odstotki.

V Trepčih so pred kratkim končali montažo velike nove flotacijske naprave za pridobivanje koncentrata svinčene in cinkove rude. Montažo so izvršili domači monterji ter s tem prihranili okrog 50.000 din, kolikor bi morali več izplačati tujim monterjem.

Število članov kmečke delovne zadruge v knjiškem okraju v Dalmaciji naglo narašča. V prvih petnajstih dneh letošnjega leta je vstopilo v zadrugo tega okraja 500 gospodarstev.

Delovni kolektiv steklarne v Hrastniku je lanskega leta izpolnil 35 dni pred rokom. Tudi letos je zelo povečal proizvodnjo tako, da sedaj ena 14-članska brigada izbrusi 18.000 čas dnevno namram 10.600, kolikor jih je preje.

Kmečke delovne zadruge v ptujskem okraju ob priliki rednih letnih občnih zborov

Kmečke delovne zadruge v ptujskem okraju so pred kratkim s pomočjo inštruktorjev poverjenstva za kmetijstvo pri OLO v Ptujju zaključile svoje letne obračune in izdelale bilance. Iz slednjih so razvidni vsi veliki napori in prizadevanja kmetov-zadrušnikov za gospodarsko okrepitev večinoma mladih zadrug, za njihovo organizacijsko ureditev ter za afirmacijo združnega sektorja na našem podeželju. Iz bilanc pa so razvidne tudi vse ovire, vsled katerih kmečke delovne zadruge in posamezni združniki niso dosegli še večjih uspehov v preteklem letu.

Zaključni računi in dosežene vrednosti storilnih dni, ki niso pri vseh zadrugah enake, nam prikazujejo tudi prizadevanje upravnih odborov in združnikov kot celote po posameznih zadrugah po povečanju količin poljskih pridelkov, v prizadevanju za boljše organizacijo dela, po izpolnjevanju mehanizacije v zadrugi, skratka, po skrbi za gospodarski napredek in zboljšanje življenjskih pogojev združnikov.

V zadrugah, kjer so vlagali več truda v delo, dosledno izvajali združna pravila ter izvedli dobro organizacijo dela, bo vrednost storilnega dne v zadovoljstvo združnikov. Ta slučaj je n. pr. v sadjarsko-delovni zadrugi »Osojnik«, kjer je vrednost storilnega dne dosegla okrog 100 din. vinograd-

niško-delovni zadrugi »Dravinjski vrh« in vinogradniško-delovni zadrugi »Gorica-Dežno« okrog 90 din, poleg precejšnjih vsot, ki so jih zadruge vložile v razne sklade, ki jih bodo rabile v tekočem letu. Zadrugniki v teh zadrugah so se v lanskem letu zavedali, da njihov trud, ki so ga vlagali v delo in združno gospodarstvo, ne bo zastoj.

V teh dneh se vršijo v 17 kmečko-delovnih zadrugah v ptujskem okraju redni letni občni zbori. Na teh zborih združniki pregledujejo uspehe svojega dela ter vse napake in pomanjkljivosti, ki so jih pri delu v preteklem letu zagrešili. Po podrobni analizi bodo slednje v tekočem letu odpravili. S proizvodnimi plani, ki jih združniki sprejemajo na občnih zborih, sprejemajo obveze povečanja združne proizvodnje posebno v živinoreji, dvigu hektarskih donosov, boljše organizacije dela, pravičnega nagajevanja združnikov, razširjanja proizvodnih zmognosti ter dviga splošnega nivoja življenja v območju svojih zadrug.

Po živahnih diskusijah volijo združniki svoje nove upravne odbore ter izbirajo člane, v katere imajo zaupanje, da bodo čim bolj vodili njihovo skupno gospodarstvo, da bo lahko postalo v čim krajšem času vodilni faktor kmetijske proizvodnje v naših vaseh. S. I.

Prej slaba mladinska organizacija, sedaj že dosega prve uspehe

Mladinski aktiv Bresnica pri Podgorcih je nedavno obstojal le na »papirju«. Val mladinskega življenja je prišel tudi do njih.

Na predvolivnem in volivnem sestanku so se živo zanimali za organizacijo. Prediskutirali so vse pomanjkljivosti svojega dela ter izvlekli vzroke za stanje, kakršno je obstajalo v aktivu. Krivda je bila v tem, da se je sekretariat aktiva neprenehoma menjaval. Nalog, ki jih ima organizacija, ni nikdo izvajal v življenju. To vprašanje so rešili tako, da so najboljšo mladince in mladinke iz svoje sredine izbrali za sekretariat aktiva. Pravijo, da bo za sekretarja odgovarjal tov. Žuran Franc — demobilizirani borec JA — sin očeta-talca. Niso se zmotili. Že iz poteka letne konference to opazimo. Aktiv na čelu s sekretariatom je sprejel konkretne obveze. Največjo pažnjo bodo položili študiju aktiva. Ustanovili pa bodo klub Ljudske tehnike, da se bo mladina tudi tehnično vzgajala. Telovadni vod, streliška družina, to je največje veselje članov organizacije, s kulturnim delom, izleti in zabavo bo organizacija pritegnila še vsi mladino, ki stoji ob strani, v svoje vrste. Aktivom, ki sprejemajo takšne sklepe kot Bresnica, se ni potrebno bati, da bi ponovno organizacija zamrla.

Aktiv pri OLO se počasi drami iz dremavosti. Dne 31. jan. je bil sestanek, kjer je bilo navzočih 16 mladincev. Vsak je sprejel obvezo, da pripelje na prihodnji sestanek še dva mladince. Izpolnili bodo dokumente, sestavili in uporabljati električne energije za motorni pogon. Ta prepoved velja od 31. jan. 1950 dalje.

Ne izpostavljajte se prilikam za kaznovanje zaradi kršenja te prepovedi!

Katere probleme so rešili v januarju t. l. nekateri novi KLO v ptujskem okraju?

Novi krajevni ljudski odbori so se že večkrat sestali v januarju t. l. ter se lotili reševanja krajevnih problemov. Začeli so več ali manj pri malenkostih, ki so jim bile najbliže. Nekatere so začeli. Nadaljevali bodo pri potrebah dnevnega življenja in pri planskih nalogah. Konec dela pa bo odraz njihove požrtvovalnosti, iznajdljivosti, planske discipline in predvsem povezave z delovnimi množicami.

Prikazali so nekoliko sklepov s prvih zasedanj. Ti so važni za delovne ljudi kot za odbornike same. Poznejši sklepi in razprave bodo čez nekaj mesecev planskega dela odražali razliko med začetkom in nadaljevanjem. Ti sklepi resno vabijo delovno ljudstvo na sodelovanje in povezavo s KLO, opozarjajo organizacije OF na pomoč pri delu ter zahtevajo od partijske organizacije, da kaže KLO pot graditve socializma na vaseh. Čim boljši bo odziv in čim več sodelovanja, tem več bo uspehov, tem bolj bo ljudstvo čutilo svojo moč pod vodstvom KPJ in organov ljudske oblasti ter veliko vrednost svoje pomoči v okviru frontnih organizacij.

DRAVSKO POLJE

Marjeta na Drav. polju

Na drugem zasedanju širšega odbora KLO v januarju t. l. je bilo v navzočnosti 17 odbornikov iznešeno vprašanje zalege poljskih miši, ki uničujejo poljske pridelke. Sklenili so, da bodo dali zastrupiti, od kmetov zbrane količine žitaric, ki jih bodo potem nastavili po polju, kjer so posejane žitarice. Popravili bodo cesto Prepolje—Dobrovo. Vsakdo, ki ima vprežno živino, bo pomagal pri prevozu, ostali pa pri delu. To delo so sklenili opraviti ob prvem ugodnem vremenu.

Izbrali so 12 kmetov za gozdno akcijo v Ruše. Pri reševanju tega problema je bilo iznešeno vprašanje konjev. Kmetje iz Prepolj so zatrjevali, da so boljše konje prodali Gozdni upravi, kupili pa so potem same mlade konje, ki niso sposobni za prevoz. V stanovanjsko komisijo so bili izbrani: Greif Franc iz Marjete, Zunkovič Andrej iz Prepolj in Čelan Stefan iz Trnič. Za ljudskega tožilca je bil izvoljen Požgan Ivan iz Prepolj, za mliškega aoglednika pa imenovan Brodnjak Karl iz Marjete. Za zapuščinskega cenilca je imenovan Gerečnik Stefan iz Trnič.

Na tej seji so razpravljali tudi o skupni planski zadolžitvi obvezne oddaje živine. Končno so sprejeli sklep, da se odpošlje vloga OLO za znižanje plana. Debata je bila zelo živahna.

Starega tajnika Tereza Ivana so pozvali, da je moral predložiti obračun oblačilnih nakaznic za II. tromesečje 1949, da bi mogel novi KLO pri Poverjeništvu za trgovino in preskrbo končno urediti vprašanje manjkajočih nakaznic za upravičence.

Starše

Na prvi redni seji v prvi polovici januarja t. l., na kateri je bilo navzočih 20 odbornikov, odsotnih pa 9, so določili Kostevšek Stefana in Slamberger Franca, da bosta proti mesečni nagradi 500 din pazila na gozdove in zemljišča splošnega ljudskega premoženja pod upravo KLO, da bodo imeli na njem vsi interesi enako količino drv in stelje. Od te bosta dobila tudi paznika zase potrebne količine. Skrbeti bosta morala, da ne bo tatvin drv in stelje. Za vsakega zasacena bosta dobla nagrado, del katere bo šel v prid Rdečega križa.

Vprašanja tajnika nismo mogli rešiti. Predlagani Sibila Alojz na tajniško mesto ni pristal zaradi stalne službe.

Šikole

Enajst odbornikov je na prvi seji med drugim razpravljalo o hektarskem donosu pridelka koruze v letu 1949. Končno so se zedinili, da je bil hektarski donos 800—1200 kg.

Zaradi potrebe po večjih pisarniških prostorih in prostoru za orodje bodo zidali tik gasilskega doma. Zidarska dela bodo opravili domači zidarji, mizarjska Lah Franc, tesarska pa najnižji ponudnik. Vožnje materiala bodo udarniško opravljene.

Mostno tehnično bodo postavili pred kapelo, nasproti hiše Antona Kmeteca v Šikolah. Ogrodje za tehnično že ima zadruga Šikole.

Za vožnje gramozna na cesto proti Strgojnici so določili 100 din za vožnjo in po 100 din za delavce, za cesto proti Pragerskem pa za meter 120 din.

Gotovino prejetega in neizčrpanega kredita so sklenili naložiti pri kreditnem odseku zadruge Šikole.

V okviru slučajnosti so sklenili, da bodo v bodoče razdeljevali živilske in industrijske nakaznice tamkajšnji organi ljudske inšpekcije.

Sela

Na prvem zasedanju KLO je bil izvoljen za predsednika Koletnik Jože, za tajnika Pečnik Martin, za člane izvršnega odbora pa Cestnik Ivan, Murko Janez in Murko Stefan.

Po referatih je bilo delo tako razdeljeno, da bosta odgovarjala Cestnik Ivan in Kukovič Jakob za finance,

Murko Stefan in Murko Jakob za odkup, Kropce Jakob za komunalno dejavnost, Avguštin Franc in Miklavčič Jože za trgovino in preskrbo, Plohl Jože za vključevanje delovne sile, Murko Janez in Vindiš Anton za kmetijstvo, Pal Jože in Gajser Jože za prosveto, Sitar Franc za socialno skrbstvo in Murko Janez za zdravstvo.

Po razdelitvi referatov je govoril odposlanec OLO Vobič Ivan o bodočem delu KLO. Opozoril je odbor na važnost zamenjave krompirjevega semena že v zimskem času, da bo na poljih KLO Sela večji hektarski donos.

HALOZE

Zetale

Celotni novoizvoljeni KLO je januarja že drugič zasedal. Razrešil je dolžnosti stari odbor in prevzel vse posle. V vrsti gospodarskih vprašanj so razpravljali o važnosti cepljenja svinj proti zelo razširjenim boleznim, zaradi katerih pogine letno precej svinj.

Tov. Nemeč Franc je prevzel odgovornost za popravilo zgradb krajevnega ljudskega odbora. Tričlanska komisija je bila določena za ocenitev škode na zgradbi KLO, za katero je odgovorna Gozdna uprava. Prosvetna dvorana mora dobiti šipe, da bo lahko služila namenu. Učiteljstvo je povabljen, da se zavzame za vzgojo mladine, ki ne obiskuje več šole.

Nastavljena referenta za odkup in kmetijstvo, Strlič Julijano, nameravajo obdržati na tem mestu, ker smatrajo, da noben odbornik ne bi bil v stanju voditi tega dela. Z 22 glasovi je bil ta predlog sprejet.

Odbor je ocenil plan obvezne oddaje živine kot previsoko postavljen z ozirom na socialno in gospodarsko strukturo kraja in okolice ter pričakuje znižanja zaradi obolelih in poginulih svinj.

Zanimiva je bila debata o ustanovitvi čevljarske zadruge. Na področju KLO je več čevljarjev, ki bi imeli v okviru zadruge možnost pomagati krajevni potrebi po popravilu obutve. To vprašanje doslej ni bilo rešeno. Ves kontingent usnja in podplatov je dobival za Zetale čevljar Lozinski iz Nove cerkve. Sprejeli so sklep, da se zadruga ustanovi.

Gruškovje

Na prvem zasedanju KLO v začetku januarja t. l., so rešili člani KLO vprašanje razdelitve referatov. Razpravljali pa so tudi o vprašanju plana o obvezni reži in oddaji živine. Celotni odbor se je skliceval na hrbovitost kraja in na posebne gospodarske pogoje tega predela Haloz. OLO v Ptujju so poslali predlog za revizijo in znižanje plana.

Podlehnik

Dne 15. januarja t. l. je novi KLO že drugič zasedal. Razdeljeni so bili referati, izvršena zaprisega pri prvi seji izostalih odbornikov. Pregledano je bilo delo starega KLO.

Sklenili so, da bodo za ljudstvo uradni dnevi na KLO vsak torek, četrtek in soboto od 8. do 14. ure. Dosedanji prostor matičnega urada bodo porabili za razširjeno pisarno KLO, dočim bo matični urad premeščen v hišo Dreu.

Zavrč

Krajevni ljudski odbor Zavrč je razpravljal na prvi seji v začetku januarja t. l. o predlogu, da bi ustanovili lokalno gostinjsko podjetje namesto sedaj obstoječih gostiln Kreč Apolonije in Barlič Antona. Predlog je bil soglasno sprejet. Sklenili so tudi, da bo KLO pobiral za vsak navadni grob na pokopališču 100 din, za posebni pa 1000 din začeni od 1. jan. 1950 dalje. Pašo na otoku (Gresu) bodo pustili še dalje Budigamu za 300 din letne najemnine.

Stanovanjsko vprašanje je bilo predmet živega razpravljanja. Sprememba gostinjskih prostorov pri Barliču v stanovanjske prostore bi znatno omilila stanovanjsko vprašanje.

Na seji je predsednik Majcen prečital odboru novoletno poslanico maršala Tita jugoslovanskim narodom.

SLOVENSKE GORICE

Desternik

Prva seja KLO v začetku januarja t. l. je potekala ob razdelitvi delovnih sektorjev in ob potrebnih volitvah izvršnega odbora.

Izvršni odbor predstavljajo izvoljeni: Marinič Janko, Grobovšek Mihael, Simončič Vinko, Potrč Franc, Krajnc Janez, Murko Anton, Zlahtič Pepca, Čeh Franc, Pukšič Franc. Predsedniško mesto je zaupano Mariniču Janku, tajniško pa Simončiču Vinku.

Odbornik iz Strmca je že na prvi seji iznesel vprašanje priključitve Strmca k KLO Jiršovci, kamor imajo bliže. Sklenili so, da bo izvršen popis vseh vprežnih sant.

Kicar

Na tretji seji 16. t. m. se je izvršni odbor KLO lotil gospodarskih vprašanj, predvsem pa je prešudiral začasna navodila odbornikom, ki jih je izdelal Ob LO Maribor. Predpis obvezne oddaje koruze za leto 1949 so vskladili z uredbo o obvezni oddaji in ga predal referentu za odkup in kmetijstvo. Pri vprašanju popravila cest so se zedinili, da takoj pristopijo k delu. Zapadli sneg je delo začasno onemogočil.

Odbornika First Než in Seruga Anton sta bila dvakrat obveščena o seji, pa nista prišla. Take slučaje bo razčiščevala disciplinska komisija.

Jiršovci

V prostorih Bezjak Franca v Jiršovcih se je vršilo prvo zasedanje novega KLO Tamkajšnji stari odbor je bil v celoti ponovno izvoljen. Predsedniško mesto je zavel Pihler Franc, tajniško Cornjak Niko, mesto referenta za odkup Meznarič Stanko, ref za socialno skrbstvo Stergar Ludvik, referent za prosveto Kramberger Janez, za kmetijstvo Golob Jožef, za finance Bezjak Jožef, statistiko in popis Čeh Alojz, za delo Pihler Alojz, za trgovino in preskrbo Repec Mihael, za komunalno in obrt Brunčič Matevž. Sklenili so, da bodo imeli seje vsakomesečno enkrat.

PTUJSKO IN SREDIŠKO POLJE

Središče

Na 2. redni seji v prvi polovici januarja t. l. so med drugim razpravljali o denarju, ki ga ima shranjenega Gradbeno podjetje, o ustanovitvi Zdravstvene postaje pri Dečku Antonu, o preselitvi krojaške delavnice v Kmetijsko zadrugo v prostore bivše trgovine, o avtotaksnem dovoljenju Curim Matevžu iz Bolfenka, o določitvi plače kurirju Petek Francu, o zvišanju nagrade čistilki Kristovici Mariji ter o prošnji za dodelitev stavbišča na Trahah, ki jo je vložil tov. Pajek.

Loperšice

Na zboru volilcev v Loperšicah so v januarju t. l. razpravljali o razbitju plana fižola in o okolnostih, da je bilo 1949 fižola v cvetju uničeno nad 50%. Sprejeli so sklep, da bo dal vsak kmet po maksimalni zmogljivosti. Glede pridelka slame na hektar v l. 1949 so se zedinili, da je bil 150 kg. Dolg gramoz za Lukman Petra bo poravnava v letu 1950. Horvat Franc bo poskrbel za drva za pisarno KLO.

Velika Nedelja

Na seji v začetku januarja t. l. je 15 odbornikov v odsotnosti 6 sotovarišev razpravljalo o spremembi v prvotni zasedbi referatov in so sklenili, da prevzame Hergula Avgust referat za komunalne zadeve, Sok Ivan pa referat za socialno skrbstvo.

Sprejeti je tudi predlog o zgraditvi mostu čez potok v Udini na poti v Sardinje, ki bi koristil Gozdni upravi in tamkajšnjemu ljudstvu, zato bodo pozvali Gozdno upravo, da bo prispevala les za most.

Rešili so več personalnih vprašanj.

Moškancji

Odborniki tega KLO so na januarski l. seji razpravljali o planu oddaje gove in prašičev. Sklenili so, da se plan razbije na podlagi zmogljivosti poednih kmetov. V svrhu razčiščenja tega vprašanja so sklenili poslati v Ptuj na OLO tajnika KLO in referenta za drž nabave, da bi pojasnila stališče odbora KLO o visokem planu obvezne oddaje živine.

Razpravljali so tudi o knjižnici, ki se nahaja pri Streclu. Knjižnica bo premeščena v pisarno KLO. Dali bodo izdelati knjižno polico.

Markovci

Na 2. seji KLO v januarju t. l. je bil iznešen predlog, da bi KLO Markovci prevzel novi vaški brod. Odbor se je s tem strinjal. Končni sklep bo izdan, ko bo pojasnjeno vprašanje glede tega broda. Odbor se ni sprijaznil s predlogom Okrajne gasilske zveze Ptuj, da bi imela vsaka vas svojo gasilsko četo. Smatrali so, da je ob sedanjem skupnem gasilskem orodju to nemogoče.

Krajevne ceste bodo začeli popravljati. Sklenili so: družine, ki se ne bi hotele udeležiti kolektivnega dela, bi morale dati finančni prispevek 100 din za delovno silo, 200 din pa za voznika.

O vprašanju ustanovitve Kmečke delovne zadruge niso razpravljali, ker ni bilo to vprašanje na dnevnem redu.

Zabovci

Najvažnejša razprava na l. seji se je razvijala o vprašanju potrebe uradnih prostorov za KLO. Ta KLO nima niti enega uradnega prostora. Pisarna KLO je že ves čas po osvoboditvi v privatni hiši. Predlog za čimprejšnjo zgraditve prostorov za KLO je bil soglasno sprejet.

Sklenjeno je tudi bilo, da bodo s prostovoljnimi delom popravljene ceste. Seje izvršnega odbora se bodo vršile enkrat tedensko, celokupnega odbora pa enkrat mesečno.

— 0 —

Vsi ti predlogi in sklepi se zdalec ne zjemajo velike stvarnosti sedanjega stanja graditve socializma v naši državi in s tem vzporedno tudi na naših vaseh; nekateri imajo pa niti ne odgovarjajo današnji stvarnosti. Od neštetihih problemov, ki jih dnevno rešujejo delovni ljudje mesta in vase, je v sklepih prvih sej teh zelo malo. Mnogi problemi so novemu KLO dobro znani. Sigurno je, da se je znašel marsikateri od imenovanih in neimenovanih KLO v začetku svojega dela pred vprašanjem, kak red dela bi si ustvarili, da bi začel najprej reševati probleme, ki so za večino množice najaktualnejši in najnujnejši.

To je slika delovnega začetka, začetka skromnih in delovnih predstavnikov ljudske oblasti, ki so navajeni živeti med ljudstvom in ki so navajeni delati, srečni pa so, če jih kdo vodi. KPJ je prva, ki bo stalno na čelu predstavnikov ljudske oblasti, na čelu delovnih množic in bo vodila naprej, naprej v socializem. L.F.

Sindikalne letne skupščine po ekajo v tekmovalnem razpoloženju

Dan za dnem se vršijo na področju ptujškega okraja letne skupščine članov sindikalnih podružnic.

Lahko rečemo, da je bila večina dosežev izvedenih skupščin dobro pripravljena. Najboljše so bile pripravljene skupščine v Pietarni Ptuj, Bolnišnici Ptuj in Petoviji v Ptuj. Politično in tehnično se je najboljše pripravila na skupščino sindikalna podružnica Pietarne. V diskusiji so člani sindikata prikazali vse pomanjkljivosti in nepravilnosti v preteklem letu. Iz diskusije je novozvoljeni odbor mnogo pridobil za bodoče delo. V razpravi je bil predelan plan za vsak oddelek posebej. Kolektiv se je na skupščini obvezal, da bo plan za leto 1950 izpolnil do 29. novembra. Po diskusiji o brigadnem siste-

mu dela so sprejeli sklep, da bodo uvedli v najkrajšem času brigadni sistem dela in delo na tekočem traku. Kolektiv se je tudi obvezal, da bo uvedel tekmovalne za večjo storilnost v produkciji.

Sindikalna podružnica Pietarne Ptuj je doslej edina, ki je na skupščini podrobno razpravljala o letnem proizvodnem planu in sprejela konkretne obveze.

Nedvomno bodo dale skupščine ostalih podružnic v okraju mnogo novih zamisli in pobud za še uspešnejše in tesnejše sodelovanje med podjetji in sindikalnimi podružnicami, kar bo znatno prispevalo k hitrejši graditvi socializma v FLRJ.

Kolektiv Mestnih obrtnih delavnic v Ptuj — nosilec prehodne zastave

V četrtem tromesečju lanskega leta so organizirali delovni kolektivi iz Ptuja in okolice tekmovalna za večjo storilnost v produkciji.

Tako so bile v 21. tekmovalnih zajete 104 brigade s skupno 3371 člani sindikata. Doseženi so bili vidni tekmovalni uspehi. Prednjačili so: Tovarna volnenih izdelkov v Majšperku, Tovarna perila v Ptuj, »Gradis« v Strnišču, Mestne obrtne delavnice v Ptuj. Poedini člani tekmujočih brigad so prekoračili dnevni plan za 140 odst.

V januarju t. l. je bilo ocenjevanje lokalnih podjetij glede na to, kateri kolektiv je najboljše izvršil planske, organizacijske in politične naloge.

Prvo mesto je z delom zavzel kolektiv Mestnih obrtnih delavnic in postal nosilec prehodne zastave Okrajnega sindikalnega sveta in OLO Ptuj. Drugo mesto je dosegel kolektiv Pietarne iz Ptuja, tretje pa kolektiv Tovarne perila v Ptuj.

Kolektivna, patriotska in tekmovalna zavest delavcev in nameščencev podjetij v ptujškem okraju ter vrsta doseženih uspehov potrjujejo, da vodi KPJ vse delovno ljudstvo po pravi poti v socialistični družbeni red in da so vse klevete informbiroja neuspeli pokusi zaviranja graditve družbenega gospodarstva v FLRJ.

Kolobar življenja

Nove družine

V mesecu januarju je bilo v ptujškem Matičnem okolišu sklenjenih 34 zakon-skih zvez.

Poročili so se: Štrukelj Egon in Klinc Marija, Rajh Leopold in Slameršak Marija, Zdravec Jenez in Primožič Marija, Klinc Anton in Fürst Neža, Gojkoček Martin in Malek Marija, Tomažič Franc in Bombek Marjeta, Horvat Franc in Merc Veronika, Lončar Ignac in Solina Ivana, Petek Franc in Vogrinc Terezija, Hrnčič Jože in Peklar Julijana, Kosec Stanko in Toplak Ivana, Pavlovič Živojin in Stebih Zofija, Ziahtič Franc in Golob Pavla, Vajda Franc in Bežjak Terezija, Lorenčič Jože in Sumej Irma, Vogrinc Alojz in Cvetko Marija, Fras Janez in Furman Marija, Golob Janez in Čeh Marija, Masten Franc in Voglar Ana, Ber Rudolf in Kosj Marija, Petek Jožef in Crk Terezija, Donaj Jakob in Kokol Marija, Mejerič Alojz in Znidarič Ana, Vogrinc Franc in Vavpotič Marija, Ciglar Franc in Robič Slavica, Ciglar Alojz in Zelenko Marija, Bombek Franc in Čuš Terezija, Čeh Alojz in Osenjak Olga, Lesjak Alojz in Meznarič Marija, Slatič Franc in Petrovič Ana, Lončar Karel in Kveder Karolina, Preložnik Franc in Pihler Elizabeta, Ristič Stefan in Rösler Edita, Kramberger Franc in Bombek Anica.

Novorojenčki

V okolišu Matičnega urada Ptuj je bilo v mesecu januarju 76 novorojenčkov. Od tega je bilo živorojenih fantkov 39, deklic 33 in 4 mrtvorojeni.

Smrti

V istem mesecu je bilo 32 smrtnih slučajev, od teh je bilo 17 moških in 15 žensk.

ZAHVALA

Okrajni odbor Rdečega križa Ptuj se zahvaljuje pogrebcom Kožel Marije iz Rodnega vrha, kateri so darovali Rdečemu križu za dobrodelne namene znesek 600 din — OO RKS Ptuj

Veseli nas pozornost, ki jo izkazuje napram starim ljudem

Socialno zdravstveni svet MLO Ptuj je priredil starim in onemoglim ljudem Novoletno jeklo 1. jan. 1950. Ker je bil lep, sončen dan so se povabilenci udeležili prireditve v lepem številu.

Tov. Zorčič Franc je kot predsednik otvoril prireditev, pozdravil navzoče in razložil pomen Novoletne jelke. Jasno podčrtal staro kapitalistično Jugoslavijo, ki je izkoriščala zlasti delovne ljudi do onemoglosti, potem jih pa prepuščala beračenju in dobrosočnosti ljudi. Nova socialistična Jugoslavija pa skrbi za te žrtev in jim skuša pripraviti vsaj lepše dni v njihovi starosti.

Oskrbovanci so s solznimi očmi sledili govoru in ostalim točkam ljubke prireditve. Njihove oči pa so se tudi rado-

vedno obračale na pripravljena darila, ki so jih po končani prireditvi sprejemali s hvaležnostjo in ginjenostjo.

27. jan. 1950 je imel socialno zdravstveni svet sejo in obracun te obdaritve. Žene antifašistke, obiskovalke otrok, so nabrale po svojih terenih 32.000 din. Tudi OLO je prispeval lepo vsoto. Ker so bila sredstva na razpolago, je bilo mogoče obdariti 140 starih in onemoglih ljudi. Socialno zdravstveni svet se na tem mestu zahvaljuje vsem darovalcem in nabiralkam, ki so s svojo požrtvovalnostjo pripomogli k tako lepi obdaritvi.

Socialno zdravstveni svet si je na tej seji zadal nove, človekoljubne naloge za tekoče leto.

Mladinsko protestno zborovanje v Ptuj

Dne 25. jan. je imela mladina v Ptuj protestno zborovanje zaradi izključitve Ljudske mladine Jugoslavije iz Svetovne Federacije demokratične mladine. Navzočih je bilo ca 180. Sekretar OK LMS tov. Šegula Jože je v referatu med drugim dejal: »Naša organizacija LMJ je bila pobudnik in soustanovitelj SFDM. Izvrševala je vsa načela ter vedno delala na tem, da se mladinsko gibanje združi postane enotno. Danes nam to

emotnost rušijo. Naša pravična borba bo to enotnost ponovno skovala tako močno, da je boneden ne razbije. N: sile ki bi mogla zdrave ljudi, ljudi, ki ljubijo resnico, odvrniti od naše Partije in tov. Tita.

Poslana so bila pisma CK KPJ, CK LMJ in CK LMS. V pismu CK KPJ je med drugim rečeno: »Tudi izključitev Ljudske mladine iz SFDM nas mnogo ne razbija. To je le formalno dopolnilo k izvajanju njih politike. Naš odgovor na vsa razbijašča enotnosti so uspehi, je naša socialistična stvarnost. Objubljamo vam, da ne bomo nikdar stediili svojih moči, kadar gre za zmago resnice, za boljše življenje delovnemu človeku. Naše geslo je: Enotna Partija — enotno ljudstvo — pravična borba — naša zmagala!«

PTUJSKE UGANKE

1. V katerem podjetju v ptujškem okraju so delavci prepričani, da jim pripada »četrtri obroki«, pa tega ne dobijo in ematrajo, da sta tega kriva upravnik in administrator, ker sta stavila v zadevno poročilo pripombo: »Tukajšnji delavci so posestniki?«

2. Katera pekarna v Ptuj zažge največkrat kruh, ki ga prinesejo v peko stranke?

3. Katera mladinska igračka skupina smatra, da ni v zadnjem času pravilno nagrajena, četudi si je priborila v Ljubljani v kategoriji B prvo mesto?

4. Katere ustanove v Ptuj in okolici imajo samo še za nekaj dni drv in premo-ga in ne vedo, s čim bodo potem kurile?

5. Kateri kmet iz Lancove vasi je pustil v jeseni zadržati sejnalnik v Popovcih na cesti, od koder ga je nekdo potegnil na mesto, kjer ga je dolgo izpiral dež?

6. Na katerem državnem posestvu rešujejo delavci vprašanje, zakaj niso mogli dobiti toliko vinskih tropin za lastno žganjekubo, da jim ne bi bilo treba kupiti litra žganja po din 151.— in da ne bi bile tropne v silosu mesto lucerne, ki je ostala na večji površini nepokosena?

* Rešitve ugank bomo objavili v prihodnji številki. Rešitelji ugank morajo dati svoj točen naslov, da jim lahko nakažemo nagrado.

Občni zbor Sindikalne podružnice Avtoprevoznišva Ptuj

V soboto 28. januarja je Sindikalna podružnica Avtoprevoznišva imela redni letni občni zbor. Kot predstavnik OLO je prisostvoval občnemu zboru tov. Vrtnjak Jože.

Funkcionarji podružnice so dali izčrpna poročila o delu podružnice v letu 1949. Predsednik je v svojem referatu prikazal težkoče pri izpolnitvi plana podjetja. Poudaril je, da je podjetje kljub težkočam izpolnilo svoj letni plan do 28. novembra 1949. Celo preseglo

ga je in s tem doseglo drugo mesto proizvodnih podjetij v LRS.

Na koncu se je članstvo, zavedajoč se težkoče stanice mladih tehnikov, naših najmlajših, obvezalo, da bo prevzelo patronat ene od stanic mladih tehnikov. Ob enem se je obvezalo članstvo, da bo pomagalo KOZ s prostovoljnimi delom pri popravilu kmetijskih strojev in ostalega, kar spada v kovinarsko stroko.

Terenske organizacije OF bodo doprinesle svoj delež za napredek v Ptuj

Peti teren OF v Ptuj je na svojem sestanku 25. januarja pregledal svoje delo in ugotovil uspehe in napake v minulem letu. Razčlenil in prediskutiral je plan dela plenuma OF za leto 1950 z dne 10. jan. t. l.

Člani so sklenili, da se bodo vršili redni mesečni terenski sestanki vsake tretje srede v mesecu in da se bo udeležilo teh sestankov 70 odstotkov članstva OF.

Glede izletov v okviru MOOF so sklenili, da bodo priredili poleg teh še terenske izlete. Izrazili so željo, da bi imeli pristop k sejnam plenuma OF.

Vse ostale točke plenuma za plan dela v tekočem letu so bile soglasno sprejete.

Plan terena:

1. Razširitev in ureditev Rogozniške ceste. Ruševine bodo razvozili, tamkajšnji člani pa bodo prevzeli drugo delo.
2. Enak sklep so prevzeli za nasipanje pešpoti na Tratah. Predlog tovarniša Čučka glede izdelave regulacijskega načrta mesta Ptuja so soglasno sprejeli.
3. Glede moralno ogroženih otrok so sklenili, da jih bo teren vodil v evidenci ter jim posvečal vsu pozornost. Članarina se pobira redno. Tudi k prostovoljnemu delu člani radi pristopajo, le da o tem molče v svoji skromnosti. Ker nimajo točnih podatkov, ne morejo beležiti uspehov. Da bi to napako odpravili, so sklenili, da bodo priskrbeli vsakemu članu izkaznico prostovoljnega dela ter na vsakem sestanku razpravljali nekaj časa o prostovoljnem delu.

Ker v preteklem letu terenski odbor ni imel niti ene seje, so v svrhu boljše povezave sklenili, da bodo frontovce-člane odbora, ki se ne bodo udeleževali sej, nadomestili z agilnejšimi. Sklenili so tudi, da bodo izboljšali povezavo z mladinsko organizacijo.

Sestanka se je sicer udeležilo le malo število članov. Teren išče sicer zgled v boljših, vendar je treba ugotoviti, da ne zaostaja.

Frontovci pričakujejo na prihodnjem sestanku boljšo udeležbo.

Mestni kino Ptuj

- Od 3. do 6. febr.: »Barba Zvane«, jugoslovanski umetni film
- Od 2. do 13. febr.: »Gulliverjeva potovanja«, ameriški umetni film
- Od 14. do 16. febr.: »Stenka Razin«, sovjetski umetni film
- Od 17. do 20. febr.: »Slatnjak«, češki umetni film
- Od 21. do 23. febr.: »Prepovedane pesmi«, poljski umetni film
- Od 24.—27. febr.: »Bruca v Oxfordu«, ameriški umetni film
- Od 28. febr. do 2. marca: »Tuja luka«, švedski umetni film
- Od 3. do 9. marca: »Ali Baba in 40 razbojnikov«, ameriški umetni film

* OPOZARJAMO kino-obiskovalce, da prihajajo pravočasno k predstavam. Med izvajanjem tednika in glavnim filmom vstop ni dovoljen. — Uprava

Ob osmem domačem umetniškem filmu

Kulturna dediščina, ki smo jo prevzeli po stari Jugoslaviji, je bila enaka gospodarski. Kazala je veliko zaostalost. Saj tudi ni mogla biti drugačna, ker je bila odvisna od te. Družbena ureditev nove Jugoslavije zahteva odpravo te zaostalosti. Nastopil je čas, ko z največjim elanom izvršujemo to, kar smo zamudili in dohitavamo druge narode. Znano je, kakšne uspehe smo dosegli in dosegamo na gospodarskem polju. Predvsem v industrializaciji in elektrifikaciji smo že marsikoga prehiteli. Ti uspehi niso mogli ostati brez vpliva na kulturno in prosvetno stanje. Naša vlada nenehno kaže skrb za dvig kulturno prosvetne ravni. Kjer je valjala nepismenost, so jo analfabetični tečaji odpravili ali jo odpravljajo. Kjer ni bilo šol, so sedaj sedemletke. Odprto je veliko število novih srednjih in strokovnih šol, manjkajoče fakultete in odseki na obstoječih univerzah. Odprte so nove univerze v Sarajevu in Skoplju. Pripravljajo se otvoritve dveh fakultet kot osnove novi črnogorski univerzi v Titogradu. Odprte so razne visoke šole; nekatere prvič v zgodovini Jugoslavije. Primer: Visoka filmska šola, Novinarska in diplomatska visoka šola v Beogradu. Viden napredek je zabeležen pri naših najvišjih kulturnih ustanovah — Akademijah znanosti in umetnosti. To je čas kulturne preobrazbe in socialistične prevzgoje človeka!

Pri vzgoji novega socialističnega človeka imajo glavno vlogo tisk, radio, gledališče in — film. Pri nas so se kinematografi osvobodili gospostva filmske plaže proizvodnje UFA in FOX. Naša filmska platna so postala prosta za napredne filme in prvič so se na naših platnih pojavili domači filmi. V kratki dobi štirih let so bile prebrede- ne začetne težave. Posnetih je bilo na tisoče metrov dokumentarnih filmov, mesečnih in tedenskih pregledov. Vse je bilo kronano s prvim domačim umetniškim filmom »Slavica« v proiz-

vodnji srbskega filmskega podjetja Avala-film. Od tedaj je naša kinematografija napravila veliko pot. Do konca 1949. l. je bilo devet domačih filmskih premier. V začetku tega leta bosta še dve naslednji: Novi film iz socialistične graditve — o gradnji hidrocentrale z naslovom »Jezero« in prvi domači pravilni film »Čudodelni meč«. Pokazalo se je, da je film vzor umetnosti, ki mnogo doprinese k razvoju nacionalne kulture. Zato se je v vseh republikah razvila republiška filmska proizvodnja. Zato ni čudno, da Bosna-film iz Sarajeva, bosansko filmsko podjetje, že snema svoj prvi umetniški film »Major Bauk«. Scenarij zanj je napisal Branko Čopić. Njegova premiera bo v istem času kot premiera drugega slovenskega umetniškega filma »Trst«, mogoče celo nekoliko prej. Bosna-film pripravlja snemanje drugega bosanskega umetniškega filma, Vardar-film iz Skoplja pa snemanje prvega makedonskega umetniškega filma. Pred kratkim osnovano filmsko podjetje Črne gore Lovćen-film pripravlja snemanje svojega umetniškega filma. Hrvatsko filmsko podjetje Jadran-film, ki je doslej ustvarilo dve vredni filmski deli »To ljudstvo bo živel« in »Zastava«, snema prvi jugoslovanski umetniški film s športno vsebino »Plavi številka 9«.

Ce resumiramo dosedanje uspehe jugoslovanskega filma, vidimo, da niso brezpomembni in da je največja aktivnost zabeležena pri srbskem filmskem podjetju. Teško pa je in ni mogoče na tem mestu objasniti, zakaj nam naše slovensko filmsko podjetje Triglav-film iz Ljubljane ni moglo dati že lani novega slovenskega filma. Premiera filma »Na svoji zemlji« je bila še leta 1948. Velik uspeh prvega slovenskega umetniškega filma nas vendar ni mogel uspašati. Ali so po srečni tako velike objektivne težave? Kakšne so te? Ali Triglav-filmu bolj sleži dokumentarni

film? Kot smo rekli, je tudi umetniški film velik delež k razvoju nacionalne kulture. Opravičila ni, da bi prav naš film v tem zaostajal.

Kmalu po premieri »Zastave«, drugega hrvatskega umetniškega filma, izdelanega v zagrebškem filmskem podjetju Jadran-film, ki je predstavljal prvo domačo filmsko premiero v minulem letu in je žel obilo uspeha, je bil na sporedu v Beogradu še novembra minulega leta novi domači film »Barba Zvane«. To je prvi umetniški film, ki ga je izdelalo naše centralno filmsko podjetje Zvezda-film iz Beograda. V isti produkciji je bil izdelan tudi tretji jugoslovanski umetniški film v lanskem letu »Zgodba o tvornici« (»Priča o fabrici«) »Zgodba o tvornici« predstavlja drugi poizkus (poleg filma »Življenje je naše«) oživitve dogodka iz naše povojne stvarnosti na platnu. Segva v nedavno preteklost. Obdeluje problem nacionalizirane tvornice.

Naš osmi umetniški film »Barba Zvane«, ki ga pravkar vrtijo v Ptuj, je bil izdelan, kot smo že zgoraj omenili, v produkciji Zvezda-filma. Reči moramo, da je »znamenit« po tem, ker je bil ustvarjen izključno po slušateljski Visoke filmske šole iz Beograda. Razen scenarista in režiserja filma, ki je naš najbolj znani filmski delavec Vjekoslav Afrič, direktor Visoke filmske šole, so vsi igralci, asistenti režiserja, dekoraterji, scenografi itd., s samim direktorjem filma študenti te šole, kar predstavlja skoraj edinstven primer v zgodovini filma sploh. Da smo na tak način ustvarili umetniški film, je kriva naša skromna filmska tradicija, ki nas sili, da delamo z vsemi močmi, ki jih imamo. Drugič pa to izraža socialističen značaj naše filmske šole. Poleg teoretičnega znanja, ki ga daje svojim študentom, jim omogoča ves čas študija tudi praktično delo. V tem se razlikuje od podobnih šol v buržoaznih deželah. Tam so šele absoventi takih šol pripuščeni k samemu ustvarjalnemu delu. Na tem mestu lahko omenimo znani sovjetski film »Mlada garda« po slovitim Fadejevem romanu. V njem so prav tako večino vlog odigrali študenti filmskih šol, dočim jim prav vseh vlog sovjetski režiserji niso zaupali. To pa zato, ker potem verjetno film ne bi bil dosegel tako visoke kvalitete in ne bi bil deležen tolikšnega uspeha kot ga je bil.

»Barba Zvane« je posnet po noveli »Voli prihajajo«, ki jo je napisal Drago Gervais. Marsikateri, ki je čital to novelo, je ob njej pomislil: »Kako lepa, preprosta zgodba, kot ustvarjena za film! Zares, preprosta zgodba iz narodno-osvobodilne vojne. (»Barba« pomeni v istrskem narečju stricek.) Zgodba o zavednem stričku Zvanetu nam je dala našega prvega filmskega junaka. (To je bila »Slavica«, vendar še ne »pravi filmski junak«.)

dent filmskih šol, dočim jim prav vseh vlog sovjetski režiserji niso zaupali. To pa zato, ker potem verjetno film ne bi bil dosegel tako visoke kvalitete in ne bi bil deležen tolikšnega uspeha kot ga je bil.

Vsebinska filma je takale: Barba Zvane živi v svojo ženo v neki istrski vasi, v katero vdre Nemci. Partizani so se umaknili v Gorski kotar, kjer jim preti lakota. V vasi se sestane ilegalni narodno-osvobodilni odbor, ki razpravlja o tem, kako bi partizanom poslali deset volov, ki so jih v ta namen dali vašani. To nalogo hoče prevzeti barba Zvane; on bi bil najprimernejši za to, da prepelje vole preko Istre, prekorači močno zastraženo železniško progo Reka—Trst, mimo mnogih straž, v Gorski kotar. Končno barba Zvanetu uspe, da mu poverijo to nalogo, ki jo s silno iznajdljivostjo in z zvijačami tudi uspešno izpolni. Prebije se mimo nemških straž do Učke, toda v podnožju ga ujamejo Nemci. Barba Zvane se napravi gluho-nemega. Nemška postojanka je oficirski paviljon, kjer fašisti prirejajo pikanke. Barba Zvane izkoristi tak ugoden trenutek, osvobodi vole in sebe in uide pijanin Nemcem. Prebije se do partizanske postojanke, kjer pa se starec znova »bori« s komandirjem, katerega Zvane imenuje saboterja, ker mu ne dovoli, da bi sam z volji prešel progo »Preprečuje mu izvršitev njegove frontovske naloge.« Na koncu barba Zvane dobi dovoljenje za nadaljevanje poti in čeprav pride pri prehodu čez progo do borbe, barba Zvane pripelje vole sestradanim partizanom. Film se konča z osvobođenjem Istre. V partizanskih osvobodilnih vr-

stah prihaja tudi stari Zvane, ki pride zadnji z zaplenjenim »šarcem« v osvobojeno vas... Zmutilo ga je težko orožje. V vasi mu vašani kličejo: »Hitreje, barba Zvane, pozen sil«, a barba Zvane se smehlja: »Ze, že, jaz nikoli ne zamudim, bom te pravočasno prišel!«

Takšna je osnovna nit zgodbe, polne romantičnosti, življenjskega, Zvanetu prirojenega humorja, a vendar resnična. Toda prav ta »poetični realizem« je zmotil režiserja, da je zapadel nekaterim vidnim napakam. Prihod Nemcev v vas. Nemci presenetijo partizane na mitingu. Mar niso postavili straž? Zvanetova osvoboditev. Zakaj ga Nemci ne zasledujejo? Izgleda, da je Zvaneta osvobodila italijanska pevka, prehod čez progo itd. Preveč posrečeno tudi nista prikazana »vedno lačna« italijanska borca. To so režiserjeve napake, prav tako pa tudi scenarij ni »čiste«. Scenariet in režiser je ena oseba — Vjekoslav Afrič. Kamera (Mihajlo Ivanjikov) je svojo nalogo dobro opravila. Tudi zvok, ki ga je posnel Božo Vukadinovič, je dober. O glazbi, ki jo je skomponiral Krešimir Baranovič, bo spregovoril kdo, ki je kompetentnejši.

Igra Zvaneta (Dragomir Felba) je brez napak in kaže velik igralčev talent. Ostale vloge precej zastojajo. Predvsem je slab komandir (Rade Mladženič), kar je v neki meri kriv scenarij. Sicer se pa še precej pozna vpliv šole. Svojo vlogo je dobro odigrala Zvanetova žena (Gita Predič-Nušič). Sovražniki so kolikor toliko prikazani brez karikiranja. Tu je vredno omeniti, da je v tem filmu, v prvem od naših filmov, prikazana diferenciacija v sovražnem taboru. Nekateri glavnejše vloge so še: Ninetta (Desa Berič), komisar (Kiro Lahčanski), komandant (Branko Vojnovič) in Mara (Nada Mladženičovič).

Film »Barba Zvane« predstavlja »Slavico«, ne oziraje se na opisane napake, ki jih imata oba filma, naše najbolj simpatično filmsko delo in je kot tak sprejet po vsej domovini. D. D.

Kulturno prosvetno delo v Podgorcih

V Podgorcih je ponovno zažvelo kulturno prosvetno delo. Po uspehih kulturnih prireditvah smo sklenili ustanoviti izobraževalno umetniško društvo.

Za ustanovitev društva so si mnogo prizadevali tov. Bombek Zvonko, Stanič Vika, Zveglja Ivan, Notersberg Vinko, ml. in Dovečar Ivan, ki so se tudi sicer ob odrskih predstavah najbolj izkazali.

Na ustanovnem občnem zboru smo sklenili, da se bo novoustanovljeno društvo imenovalo IZUD »Zuran Alojz«, po domačinu, ki je svojčasno mnogo prispeval k dvigu prosvetne in kulturne ravni tukajšnjega prebivalstva. V času okupacije je žrtvoval kot borec za pravice delovnega ljudstva kot talec svoje življenje.

IZUD »Zuran Alojz« zajema KLO Podgorci ter KLO Cvetkovci, ima dve knjižnici, pevski zbor, orkester in dve iglarski družini.

Člani društva so izdelali plan dela za leto 1950. Ta obsega poleg 4 odrskih prireditve tudi dokončno ureditev prosvetno-dvorane. Pri tem pričakujejo pomoč starejših, izkušenih igralcev ter upajo, da bodo postavljene naloge ob njihovi pomoči, kakor tudi ob pomoči vsega ostalega ljudstva, lahko izvedli. S tem bodo s kulturno prosvetnim dvigom kmečkega prebivalstva v okolici in v Podgorcih pomagali izobraževati ljudstvo in graditi lepše življenje na vaseh v ptujškem okraju.

Ponekod v Ptujju je staro hišno ozidje obraščeno z bršljanom. S tem so nekateri gospodarji zelo radori, drugi pa ga skrbno čuvajo.

Mladi hišni gospodar Lenart Branko se drži načela, da je to tatvina če kdo strga z njihovega zida vejico bršljana. Zato je zahteval od delavke iz sosedne Tovarne perila, da je morala vreči pred njim na tla dve vejici bršljana, ki ju je vtrgala za okrasitev volivne skrivnice ob volitvah mladinskega sekretariata.

Zaradi odtrganega bršljana je bila velika zamera Kolkica pa je šele bila, ko je hišstvo iztrgalo z nacionalizacijo iz Lenartovih rok njihov najljubši bršljan — Tovarno perila.

Kmet Ralj iz Draženc je večkrat nevoljen in žalosten. Enkrat se je hotel temeljito razveseliti.

Hčerki je pripravil štiridnevno gostijo. Kdo bi gledal na čas, jedi in pijačo? Gostje so bili veseli. Jedli so, peli in pili.

Verjetno ostali kmetje iz Draženc ne bodo smatrali, da jim je sovaščan Ralj napovedal tekmovalje. Sicer bi se lahko zgodilo, da bodo v Dražencih vse kmečke gostije trajale cel teden.

Na vratih mnogih obratov imajo napis: »Pse je prepovedano vstopiti s seboj!«

Na mestnem gostinskem obratu v Ormožu je potreben napis: »Dobro si ogledaj psa, ki Vas bo obgrizel, da ne boste po krivini dožili nedolžnega Luxa. Narodne milice.«

Kdor bi se rad prepričal, kaj se pravi sedeti na trnju, naj se vsede v Ormožu v kinodvorani na polomljen stol in naj posluša pred predvajanjem filma melodije, ki se jih je že svojčas naveličala Marija Terezija.

Sveto Nežiko na vaseh se dones častijo nekateri Neže, ker je kot 13-letna narkotična mučeniške smrti, kakor da bi izdala svoje prepričanje.

Fijačkove Nežike pa v Muretincih ne častijo, ker se je kot poslovodkinja KZ raje zamerila vsem združencem kot bi se odpravljala 16 metrov blaga, 2 paroma ženskih nogavic in 3 parom moških nogavic. Vse to je vzela zase iz združenske kontingenta, še predno je napravil upravni odbor razdelilnik.

Kampova Mica, Peček Marija, Fijačkova in druge Nežike bi se najraje bolj počutile v novih oblekah, rutah in nogavicah, če se združenci ne bi zavedali, da srbijo za žlane zadruga, ne pa Fijačkova Nežika.

Mesečni ljudje imajo to bolezen, da hočijo okrog ob polni luni, ne da bi se tega zavedali.

Na svoj način je bil bolan Stjar Franc iz Zg. Hajdine. Ob mlaju se je vozil po Hajdini z 2500 kg krompirja, ne da bi se tega zavedal. Sreča je, da ga je takrat s krompirjem vred zaneslo ravno k sestri. Tudi pozneje se ničesar ni zavedal. Le drugi kmetje s Hajdine so se zavedali, da je imel sovaščan Stjar za 2200 kg manjšo obvezo.

Pravijo, da se na Hajdini sreča ob mlaju več takih boškov. Nekateri se vozijo ponoči okrog z vozni, drugi pa z avtomobilji.

Led na Pesnici ovira ribe iz Velike Nedelje, da se ne morejo po njej voziti s čolnom in ribariti.

Ko bo izginil led, bo precej časa kalna voda. Ribičev to ne bo močilo. V svojih vrstah imajo potapljača »Točka«.

Pred kratkim je opravil prvo preizkušnjo. Iz čolna se je zagnal na dno Pesnice gledat, kje je največ rib. Skok je nspel, edino potapljaška oprema ni odgovarjala. Predolgo se je moral sašiti, predno je lahko odšel domov.

Mihovske gospodinjke se pritožujejo, da jim lišice odnašajo kokoši in ostalo peratino.

To ne drži. Letos ni taka zima, da bi lišice iskale hrano v vasi. Poleg tega so v vasi bujni lovcvi. Včasih se jim sicer ponesreži, da ustrlijo med divjačino tudi kako domačo žival. Nevarnejši od lišic so lisjaki. Pravijo, da je nevarnejši neki starjši lisjak iz Preroda.

Mozje, pomagajte gospodinjim da bodo ulete živga lisjaka. Njegova koža ni toliko vredna kakor odbitje njegovega skrivališča in pomočnikov, ki mu pomagajo jesti kokoši iz Mihovc.

Ostajalo dvovrstni kadilci. So taki, ki vedno radi kadijo, pa nimajo cigarete, drugi pa imajo cigarete in molokdal kadijo.

Pri Veliki Nedelji se ložilo kadilci medsebojno med »pravočasnike« in »zomdnike«. Prvi trdijo vedno srečo, drugi pa stalno smolo.

Če pridete v poslovainico OKMA v času južine, se vam lahko zgodi, da vas bo poslovodja odpravil z odgovorom: »Ni več cigarete!«

Največja umetnost je za kadilce, da odkrijejo, kdaj so prodajalcji razpoloženi za postrežbo in kdaj za odgovor: »Ni cigarete, tobača, kvasa, itd.«

Stari naziv »gostilna« marsikje več ne odgovarja.

Na Hajdini bi morali gostilno Marušek preimenovali v »zapravljalnico«. Iz tega lokala se močne ne vračajo ob nedeljah domov pijani, ampak suhi in nevoljni na svoje družine ter na ves svet.

Pri četrtilitru vina je v gostilnah mogoče sedeti le kako uro, tam pa presedijo pri igralnih kartah in igralo za denar cele noči.

Gorje mu, kdor od doma mora v podjetju za melioracije v Ptujju sta doma upravni in sindikalni radjo.

Upravnik podjetja je postal zdoma na svoje stanovanje radio uprave. Gotovo se je bal, da bi ga delavci in nameščenci pokvarili. Poslušali bi vesti, predavanja in glasbo. Nevarna zadeva. Sedaj ga raje sam posluša.

Radjo sindikalne podružnice je postal iz podjetja tajnik sindikalne podružnice. Za božične praznike ga je premestil na svoje stanovanje, od koder se tajnik sicer redno vrača nazaj v podjetje, le radjo se ne vrne.

Tajnika smo morali oprostiti. Predhodno nam je poljsnil: »Samo za praznike ga bom imel doma.« Natančno ni poljsnil, kake praznike je mislil. Izgleda, da je mislil na čas med božičnimi in velikonočnimi prazniki.

Tako smo ostali delavci in nameščenci v podjetju brez živahnih domačinov. Oba sta jugoslovanskega izvora. Zgrajena sta in sposobna za službo množici, ne samo za zabavo dveh oseb iz množice.

Upamo, da sta oba še zdrava in da se kmala vrne domov. Vsi bomo veselili njunega povratka. Zagotovili jima bomo, da jima ne bo treba več oditi zdoma.

Avto-moto društvo v Ptujju je na boliše v LRS

V okviru OOLT Ptuj je najaktivnejše in najboljše Avtomobilsko - motociklistično društvo. Mnogo je doprineslo k množičnemu razvoju ljudske tehnike v našem okraju. V začetku leta 1949 je dobilo društvo od zveze iz Ljubljane osebnih avtomobil in motorno kolo. Vozil sta bili v ruševinah. Bilo je treba vztrajnega in napornega dela, da se dovedeta v intaktno stanje. Mladinci in mladinke iz podeželja ter mesta se niso ustrašili tega dela. Pod vodstvom tov. Segula Petra, Mara Dragotina in Klobučar Dragotina se je začelo s požrtvovalnim delom na popravilih in urejanju prostorov. Takoj so občutili pomanjkanje denarnih sredstev. Mladinci-tečajniki so vlagali svoj lastni denar, samo da bi avtomobil čim prej stekel. Uspelo je s številnimi prostovoljnimi urami in lastnimi prispevki članstva, da je društvo doseglo svoj namen.

Društvo je ustanavljalo krožke na podeželju, kar ni bilo zaman. Kmečka mladina se je polnoštevilno odzvala. Na izpitih se je pokazala ravno kmečka mladina kot najboljša. Večina teh mladih fantov s podeželja se ni več vrnila na vas, temveč se je uvrstila med delavce naše mlade industrije, kjer se danes bori za izvedbo Titove petletke. S takšnim delom je društvu uspelo do-

seči nepričakovane uspehe v minuletem letu.

Društvo je izlozalo 258 tečajnikov. S tem je bil dosežen plan društva za 368 odstotkov. Od celokupnega števila tečajnikov odpade 70% na kmečko mladino. Od teh 70% je dvajset odstotkov odšlo v industrijo, ostalih pedeset pa na odsluženje kadrovskega roka v JA. Pri praktičnem vežbanju tečajnikov se je posebno izkazal tov. Vrečar Janko. Vežbal je tečajnike podvnel in ponoči in s tem mnogo doprinesel k uspehu društva.

Na podeželju je bilo organiziranih šest krožkov. Izvedeni sta bili dve akciji na vasi v svrhu pomoči KOZ. Za to delo je društvo dobilo od OOLT Ptuj prehodno zastavico in od Ministrstva za lokalni promet podarjen avtomobil. Na letni skupščini Zveze avtomobilsko - motociklističnega društva Slovenije v Ljubljani dne 22. januarja t. l. je društvo kot najboljšo na območju LRS dobilo prehodno republiko zastavico, podarjen radioaparati in usnjeno aktovko. Na letni skupščini Obo Ljudske tehnike v Mariboru je kot najboljšo društvo Ljudske tehnike Mariborske oblasti dobilo bronasti relief. Za opravljeno delo prejete nagrade bo društvo čuvalo ob doseganju novih uspehov.

Uspehi kokošje farne na drž. posestvu pri Veliki Nedelji

Vaščani Velike Nedelje so se pred gotovim časom, ko so na državnem posestvu gradili velike kokošnjake in ko so dobili prvih 400 piščancev, posmehovali ter zmajevali z glavami, češ da ta panoga gospodarstva ne bo uspela. Vendar so nas delovnemu ljudstvu že v prvem letu obstoja farne oddane količine mesa in jajc prepričale prav o nasprotnem. Seveda ima za to velike zasluge predvsem vzorno oskrbovanje farne, ki ga izvršuje tov. Kosijeva. Že iz dejstva, da nikogar ne pušča v kokošnjak, je razvidno, da zelo skrbi za svoje bele rejčke. Mnenja pa je, da bi farna lahko dosegla še večje uspehe, če bi uprava posestva posvetila več skrbi prehrani kokoši.

Prenočišče tud, za ostale prehodne goste, če ni zasedeno po službeno potujočih.

Službeno gostišče Delavsko uslužbenke restavracije Tovarne gnilca in aluminija v Siračju — hrana. Prenočišče v tem kraju ni. Službeno gostišče Delavsko uslužbenke restavracije Tovarne volnenih izdelkov v Majšperku — hrana. Prenočišča v tem kraju ni.

Naprosamo vse službeno potujoče goste, da se po možnosti v gostišču prehodno javijo, da jih gostinski obrat lahko evidentira glede hrane, da se ne bi brez potrebe oškodovali fondii zvezne garantirane preskrbe.

Uprava za turizem in gostinstvo pri OLO Ptuj

POIZVEDBE ZA PADLIMI BORCI NOV

Tov. Kolarič-a iz Ptujja ali okolice, kateremu je znana usoda mlega sina in njegove žene, partizanov Kogej Jožeka in Terezije, prvi padel v kočevskih hribih aprila 1942, slednja pa pozneje v Dolomitih, lepo prosim, da to pismo ali ustmeno sporoči očetu Kogej Jožetu v Ptujju, Ljutomerska 22.

Občni zbori kmečko delovnih zadrug v ptujskem okraju se bodo vršili v:

- KDZ Cvetkovi, dne 4. II. 1950 ob 9. uri v Cvetkovich;
  - KDZ Osluševci, dne 4. II. 1950 ob 9. uri v Osluševcih;
  - KDZ Dravinjski vrh, dne 5. II. 1950 ob 9. uri v Dravinjskem vrhu;
  - KDZ Prvenci, dne 5. II. 1950 ob 9. uri v Prvencih;
  - KDZ Sobetinci, dne 7. II. 1950 ob 9. uri v Sobetincih;
  - KDZ Desenci, dne 7. II. 1950 ob 9. uri v Desencih;
  - KDZ Moškanjci, dne 8. II. 1950 ob 9. uri v Moškanjcih;
  - KDZ Gorisnica, dne 8. II. 1950 ob 9. uri v Gorisnici;
  - KDZ Trnčiči, dne 9. II. 1950 ob 9. uri v Trnčičih;
  - KDZ Placar, dne 9. II. 1950 ob 9. uri v Placarju;
  - KDZ Središče, dne 10. II. 1950 ob 9. uri v Središču.
- Občni zbori kmečko-obdelovalnih zadrug Gorca-Dežno, Trnovska vas, Osojnik, Litmerk, Grajena in Desternik so se vršili v času od 1. do 3. februarja 1950.

Vsem članom Rdečega Kriza Slovenije Mestnega odbora Ptuj

Obveščamo vas, da se vrši redna letna letna skupščina Mestnega odbora Rdečega kriza v Ptujju v sredo, dne 15. februarja 1950 ob 19. (7.) uri v sindikalni dvorani železničarjev na Ormoški cesti (nova zgradba).

Kot člana(-ico) vas vabimo, da se letne skupščine obvezno udeležite.

Dvorana bo dobro zakurjena.

SLUŽIMO IDEJI MIRU!

MO RKS — Ptuj

Fantje

iz Spuhlje, Zabovc, Nove vasi, Bukovc, Stojnc, Borovc, Dornave, Pobrežja, Vida in Lancove vasi

pripravite

kožuhe, zvonce, kape in ježevke, pluge, piceke in ruse, da boste na pust dostojno ponovili tukajšnji pustni običaj.

Dekleta

iz gornjih vasi, poskrbite, da bodo kurenti in orači okrašeni z rutami in barvastimi traki.

Mladina

iz ostalih vasi v okraju, na krajevni način ponovite pustne običaje.

Kdor dela in ustvarja, naj se tudi veseli ob narodnih običajih.

Ptujčani Pustni običaji so nudili vsako leto našemu ljudstvu priliko, da se je razveselilo. Ali mislite, da se letos ne bi znali razveseliti?

Za fizično moč in odpornost

Fizikalne rekvizite predajmo Okrajnemu telovadnemu odboru!

Fizikalne, odnosno telovadne enote, ki so delovale v stari Jugoslaviji ali pa med fašistično okupacijo, so v letu 1941, oziroma ob osvoboditvi leta 1945. razpadle.

V mnogih krajih, zlasti na podeželju, je pretežno večina rekvizitov (sem prištevamo vsa telovadna orodja od krogov, drog in bradlje pa do blazin, nato lahkootletske priprave, kakor diski, kopja in drugo) ob razpadu obstoječih fizikultnih enot prešla v roke privatnikov, ki so si je prilastili, ali pa sprejeli v varstvo. — Danes stremi naše fizikultno gibanje za množičnostjo. Zato so telovadnim organizacijam, ki se nenehno ustanavljajo po vsej državi, nujno potrebni za uspešnejše delo ustrezajoči rekviziti. Ker še teh ni mogoče v naših delavnicah izdelovati v potrebnih količinah, je potrebno, da sezberejo na terenu fizikultni rekviziti, ki so bili nekoč last bivših sokolskih društev ali pa okupatorjevih športnih organizacij. Predeti jih je treba v uporabo našim fizikultnikom, to je telovadnim društvom.

Dolžnost vsakega zavednega člana naše družbe je, da preda rekvizite takoj Okrajnemu telovadnemu odboru, ali pa najbližjemu telovadnemu društvu. Prav tako je dolžnost imetnikov družbenih rekvizitov, da jih vrnejo. V nasprotnem slučaju morajo prijavitelji OTO-u v Ptujju ali pa svojemu telovadnemu društvu. Brezpomembno je, če bi kdo skrival kakršno koli fizikultno orodje, ki ga ne more uporabljati, telovadci pa ne bi imeli potrebnih priprav za svojo fizično vzgojo.

Pionirji na sankah in smučih

Končno so naši najmlajši dočakali dan, ko so priplesale prve snežinke. Ustregle so našim malim smučarjem in sankarjem, da so se začeli udeleževati v zunskem športu in ravno v pravem času je zapadel sneg, v času, ko imajo šolarji počitnice in tako dovolj časa za smuk. Ponekod na hribih je živahnio. Vriek in smeh se je razlegal cele dneve od pobočja do pobočja. Tekmovali so, kdo zna bolje voziti slalom. Nekateri so poizkušali celo skakati. Pionirji iz Vurberga so napravili skakalnico pod slalomom, na katerem so visela darila. Kdor je darilo dosegel med skokom, si je lahko kar sam postregel. Seveda so se vsi trudili, da bi čim bolj skočili. Iz dneva v dan se je razvijala ogorčena borba za prvenstvo v skakanju.

Kaj pa zdaj, ko so počitnice minile? Bodo utihnili tudi bregovi? Bo utihnil smeh malih smučarjev? Ne. Tudi zdaj bodo dobri pionirji našli poleg pridnega učenja dovolj časa za smučanje in sankanje. Takoj bodo organizirali tekme v smučanju za odrednega prvaka, ki ga bodo poslali v nedeljo v Ptuj. Tam bodo tekme v smuku in teku za okrajnega prvaka Vemo, da se bo razvila srđita borba za okrajno prvenstvo, kakor je bila težka borba najboljših smučarjev Slovenije v Kranjski gorji za republikanskega prvaka. Tam so bili tudi zastopniki našega okrajja.

Se na nekaj ne bodo pozabili naši mali fizikultniki! To je na tekmovanje za pionirski fizikultni znak. Nekaterim pionirjem manjka samo še zimska norma do osvojitve znaka. Takoj bodo organizirali tekme za dosego postavljene norme, da se bodo priključili pionirjem, ki so si znake že osvojili. To so pionirji iz ptujške in ormoške gimnazije in Hajdine, Hardeka in iz Vida.

Naši najmlajši fizikultniki — nsorejli P. Z.

»Smučarski dan« v Markovcih

Člani telovadnega društva Markovci so v sklopu društva že lansko leto ustanovili smučarsko sekcijo. Ta lansko leto zaradi pomanjkanja snega ni prišla v poštev. Drugače je letos, ko nas je narava bogato obdarila z belo odejo. Poleg orodne telovadbe in drugih vaj, katere goje člani za pripravo na telovadno akademijo, smo začeli delati tudi na belsem polju.

V nedeljo, dne 29. jan. 1950 smo priredili »Smučarski dan« propagandnega značaja, da mladina vidi od nas starejših, da je smučanje tudi pri nas izvedljivo, čeprav nismo v hribih. Pristopila bo k fizikultnemu delu v vseh peno-

gah. V Markovcih namreč pri telovadnem društvu zelo pogrešamo mladino. Vemo, da je le mladina naša bodočnost. Zato je nujno, da mladinski voditelji posvetijo v Markovcih tej panogi več skrbi.

Člani so se pomerili v smuku in v tekih. Tekmovalnja se je udeležilo 20 članov.

V smuku si je priporil prvo mesto Horvat Janez II. Drugo mesto je zasedel Obranc Franc, tretje mesto pa Stumberger Franc.

V tekih na progi 3000 m je zasedel prvo mesto Stumberger Franc s časom 17,15 minut. Drugo mesto delita Horvat Janez I. in Štrafela Jože. Prevozila sta progo v času 17,45 minut oba istočasno.

Da je v Markovcih tudi za to panogo športa precej zanimanja, se vidi iz tega, da je prireditelji prisostvovalo mnogo ljudi. Z zanimanjem so sledili posebno pri tekih.

Graje vredno je, da se tekmovalnja niso udeležili člani, ki so najbolje založeni z rekviziti.

V Markovcih je dovolj talentov. Ti bi se ob sistematičnem treningu lahko razvili dobre fizikulturne raznovrstnih panog. V novi socialistični Jugoslaviji je za zmajir odklenalo, da so imeli le poindolno možnost razvoja. Vsakdo naj se vključi v tisto panogo, do katere ima največ veselja.

Zaradi tega smo Markovčani trdno prepričani, da bodo naši talentirani fizikultniki dosegli cilj. Poleg svojega polklica bodo pomagali graditi socializem v državi s tov. Titom na čelu. O. P.

ŠAH

Brzoturnir za prvenstvo Ptujja v januarju

Šahovsko društvo Ptuj je v četrtek, 26. januarja izvedlo redni brzoturnir za prvenstvo Ptujja v mesecu januarju. V prameri s preteklimi brzoturnirji se ga je udeležilo rekordno število igralcev — 22 šahistov. Udeleženci so se razdelili v dve skupini, prvi trije iz vsake pa so se plasirali v finalne borbe. — V prvi skupini so se šahisti razvrstili pretežno po pričakovanju. Zmagal je Rudolf Edo, ki je dosegel 9 točk od 10 dosegljivih. Drugo in tretje mesto si delita Podkrajski Rudi ml. in Peši Fredo, ki sta nabrala 8 točk. Sledijo Klinger Franci s 6 točkami, Sorli Miroslav 5 točk, Podkrajski Rudolf st. 4 in pol točke itd. — V drugi skupini je nadmočno zmagal Podkrajski Janez, ki je premagal vse svoje nasprotnike in osvojil tako 10 točk. Drugo mesto je zasedel Toš Mirko z osem in pol točkami, tretje pa Kosmač Anton z 8 točkami. Nadalje sledijo: 4.—5. Kancler Anton in Pernat Viktor s 6 točkami, 6. Ranil Alojz 4 točke. itd.

V finale so se plasirali: Rudolf Edo, Podkrajski Rudi, Peši Fredo, Podkrajski Janez, Toš Mirko in Kosmač Anton. Presenečenje je predstavljala poraz Podkrajskega Janeza od Kosmača že v prvem kolu; z dobro igro pa mu je uspelo premagati vse ostale nasprotnike in je tako Podkrajski ponovno osvojil s 4 točkami brzoturnirsko prvenstvo Ptujja za mesec januar. Pol točke za njim sta zaozlasta Rudolf Edo in Toš Mirko, ki si delita 2. in 3. mesto. 4.—5. mesto sta zasedla Peši Fredo in Podkrajski Rudi ml., ki sta obojima eno in pol točke. Zadnje, 6. mesto pa je zasedel Kosmač Anton z 1 točko M. K.

V četrtek, 2. t. m. se je pričel v kavarni »Moskva« (ob 20. uri) kvalifikacijski šahovski turnir. Igralni dnevi so vsak nanosledje in četrtek ob 20. uri.

OPOMENILO

Vse ljubitelje fotografije opozarjamo na ustanovni občni zbor foto-kinoamaterskega društva v Ptujju, ki se bo vršil v torek, dne 7. februarja 1950, ob 18. uri v sejni dvorani MLO z običajnim dnevnim redom.

V Ptujju bo ustanovljeno istalsko društvo. Zato pozivamo vse zainteresirane, da se prijavijo na Okrajnem odboru ljudske tehnike v Ptujju v času od 1. do 20. februarja 1950.

Tudi prijave novih radioamaterjev so sprejemajo na OOLT v Ptujju.

Obvestilo

Vse, ki so se dali sklatiti za osebe legitimacije v letu 1949, pa še sili niso dvignili ali jih kako drugače prejeli, naprosamo, da jih dvignijo ob točkah, četrtek in sobota od 12. do 17. ure popoldan, ter v nedeljo od 7. do 11. ure dopoldan v lokalu v Ormožu, včasno nečežje od 13. do 17. ure v lokalu v Središču najkasneje do 15. februarja t. l.

Izdati smo vsakovrstne legitimacije fotografije!

BOZYAN ŠTEFAN, fotopodjetje Ormož

OBVESTILO

Obveščam vse kmečko obdelovalne zadruga in ekonomije, da sprejemam naročila za izdelovanje grabelj in vil samo do 1. marca 1950.

Kračič Jože, Leskovec v Halozah okraj Ptuj